

mellem Parterne, og der, hvis de ikke kan enes, skal nedsættes den nævnte Kommission, forekommer det mig at være naturligt, at ogsaa dette Spørgsmaal, der er et økonomisk Mellemværende mellem Land og By, løses paa samme Grundlag. Det ærede Medlem Hr. Knud Hansen fremhævede, at der efter Udtalelser af Borgmester Fink i Aabenraa ingen Mulighed var eller dog kun en meget lille Mulighed for, at en saadan Overenskomst kunde opnaas; jeg skal ikke udtale mig derom. Det er jo muligt, at det vilde være overordentlig vanskeligt at naa til en Overenskomst angaaende Vejbyrdernes Fordeling mellem Land og By, hvis Spørgsmaalet skulde løses isoleret. Men naar det gaar ind som et Led i Opgørelsen af hele det økonomiske Mellemværende, vil det muligt være lettere at komme til en Forstaaelse ogsaa om dette Forhold.

Det ærede Medlems og hans Meningsfællers Ændringsforslag deler sig i Virkeligheden i to Dele. Der er først den Del, der angaar Gennemførelsen af Hovedstandsættelsen og Vejudbygningen i de sønderjydske Landsdele, med andre Ord den Overenskomst, der er afsluttet mellem de sønderjydske Amter, hvori Byerne partciperer for deres Vedkommende, og Staten om Gennemførelsen af Vejplanen indtil 1932. Dér foreslaar man, at Folketallet i By og paa Land skal være det afgørende med Hensyn til disse Udgifters Fordeling. Jeg ser nu ikke, at det er en meget rationel Maade at fordele Udgifterne til Veje paa mellem By og Land. Den anden Del angaar Vejenes Istandsættelse, og Mindretallet foreslaar dér, at det skal være paa samme Maade som i Kongeriget, at Udgifterne skal fordeles efter Hartkornsydelse, og man skal da tage et Gennemsnit af Hartkornsydelsen for de danske Købstæder. Nu er det selvfølgelig vanskeligt uden videre at tage et Gennemsnit for de danske Købstæder og overføre det til de sønderjydske Landsdele, og det hele bliver dobbelt vanskeligt, da der ingen Hartkornsansættelse findes dér. Det forekommer mig dog næsten at være for meget at gøre ud af denne Sag, at man skulde gaa til en Hartkornsansættelse, en Matrikulering for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende alene af Hensyn til det ene Aar, om hvilket det her drejer sig med Hensyn til Udgifternes Fordeling. Jeg maa derfor fraraade at stemme for Mindretallets Ændringsforslag. Dette Forhold bør naturligt gaa ind som et Led i Ordningen af hele det økonomiske Mellemværende mellem Land og By.

Naar det ærede Medlem pegede paa en Mindretalsudtalelse i Betænkningen fra 4 ærede Medlemmers Side og beklagede, at de ikke havde kunnet give Tilslutning til Mindretallets Forslag, ved jeg naturligvis ikke, hvad Motivet har været for disse ærede Medlemmer. Men jeg maa formode, at de har fundet det noget upraktisk at foretage de af Mindretallet foreslaaede Foranstaltninger, naar det drejede sig om et saa kort Tidsrum som fra nu af til Oktober 1923, da hele det økonomiske Spørgsmaal skal løses. Det ærede Medlem Hr. Lageri nikker, og jeg forstaaar derfor, at jeg har truffet det rigtige ved denne Udtalelse.

Jeg vil altsaa anbefale at stemme for Flertallets Ændringsforslag og mod Mindretallets.

Ordføreren (Christen Ernst Christensen): Jeg skal overfor den ærede Ordfører for Mindretallet indrømme, at det kan være vanskeligt at opnaa en Overenskomst mellem By og Land dernede, men jeg maa dog sige, at jeg af de Forhandlinger, der er ført, ikke har faaet det Indtryk, at det er umuligt under de fremtidige Forhandlinger at naa dertil. Jeg skal i saa Henseende henpege paa, at der har været Valg baade til Amsraad og Byraad, og der er derfor maaske en større Mulighed for en Overenskomst nu end før. Med Hensyn til det Tidspunkt, Oktober 1923, da disse Forhandlinger skal være afsluttet — og hvis de ikke er afsluttet, skal der nedsættes en Kommission —, mener jeg ikke, der er noget at sige dertil. Nu har Byerne og Amterne siden 1879 levet sammen paa det nuværende Grundlag, og der har aldrig, saa vidt jeg ved — jeg har siddet i Amsraadet i mange Aar —, været Rivninger om Fordelingen af Byrderne mellem By og Land. Jeg mener derfor, det er meget rimeligt, at de nu faar Lejlighed til gennem en fri Forhandling at søge at naa til en Overenskomst om dette i Sandhed meget vigtige Mellemværende mellem de to Parter.

Hvad angaar Ansættelsen til Hartkorn, som der er Tale om i Mindretallets Ændringsforslag, vil det dog vist være ret umuligt nu, da Hartkornsskatterne er ved at gaa ud af dansk Lovgivning, at foretage en saadan Ansættelse nede hos os, især da Ansættelsen ikke alene maatte foretages for Byernes, men ogsaa for Landdistrikternes Vedkommende, ellers kunde man jo ikke komme til det rigtige Forhold i Fordelingen af Byrderne efter dette Princip.